Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat în ședință publică la data de 20 februarie 2025
Cererea de apel a fost depusă la data de 20 martie 2025, de către Natalia Tentiuc
Hotărârea motivată a fost întocmită la data de 21 mai 2025

Dosarul nr. 2-7939/23
2-23058178-12-2-21042023-1

HOTĂRÂRE
În numele legii

20 februarie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria mun.Chișinău, sediu Centru
În componența:
Președintele ședinței, judecător Ecaterina Silivestru
Grefier Alexandra Danilova

examinând în ședința judiciară publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria comunei Trușeni către Natalia Tentiuc, cu privire la repararea prejudiciului material,

c o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces.

1. La data de 21 aprilie 2023, Primăria comunei Trușeni a depus cerere de chemare în judecată către Natalia Tentiuc cu privire la încasarea prejudiciului material, în sumă de 1855,7 lei.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a indicat că la data de 15 februarie 2023 a fost adoptată Decizia Consiliului communal Trușeni nr. 1/7 „Cu privire la examinarea Prescripției cu nr. 25-0912/2513 din 14 decembrie 2022 și aprobarea planului de măsuri, pentru lichidarea iregularităților constatate”, prin care s-a împuternicit Primarul comunei Trușeni să recupereze prejudiciul material cauzat bugetului public local al APL Trușeni, constatat în rezultatul inspectării finanaciare tematice efectuate la Primăria comunei Trușeni.
3. Potrivit Prescripției sus-menționate, contrar prevederilor: art. 24 și pct. 17 din Nota la Anexa nr. 7 din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270 din 23 noiembrie 2018, art. 8 alin. (2^1) și 30 alin. (3) din Legea privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 355-XVI din 23 decembrie 2005, art. 9 alin. (3) din Legea privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici nr. 48 din 04 iulie 2008, pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 1231 din 12 decembrie 2018, pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, pct. 5 din Regulamentul-cadru cu privire la modul de stabilire a sporului pentru performanță personalului din unitățile bugetare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1231 din 12 decembrie 2018, Regulamentului cu privire la evaluarea condițiilor de muncă la locurile de muncă și modul de aplicare a listelor ramurale de lucrări pentru care pot fi stabilite sporturi de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 1335 din 10 octombrie 2022, Hotărârii Guvernului nr. 152 din 19 februarie 2004, cu privire la cuantumul sporului de compensare pentru

munca prestată în condiții nefavorabile și Hotărârii Guvernului nr. 1487 din 31 decembrie 2004, cu privire la aprobarea Listei - tip a lucrărilor și locurilor de muncă cu condiții grele și deosebit de grele, vătămătoare și deosebit de vătămătoare pentru care salariaților li se stabilesc sporuri de compensare, pe perioada 2016-2020, deținând funcția de Secretar al Primăriei comunei Trușeni, pârâta a încasat sporuri pentru condiții nocive, în mărime de 1855,7 lei, contrar Legii, prejudiciu cauzat bugetului public local al comunei Trușeni, fapt constatat în Raportul privind rezultatele inspectării financiare complexe efectuată la Primăria com. Trușeni, mun. Chișinău, de către Inspecția Financiară din subordinea Ministerului Finanțelor.

4. Totodată, în Lista - tip a lucrărilor și locurilor de muncă cu condiții grele și deosebit de grele, vătămătoare și deosebit de vătămătoare, pentru care salariaților li se stabilesc sporuri de compensare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1487 din 31 decembrie 2004, nu sunt reflectate lucrările și locurile de muncă ale salariaților care lucrează cu calculatoarele, lucrările și locul de muncă al reclamatei, pentru care pîrîta a încasat sporuri de compensare pentru munca prestată în condiții nocive.

5. Pofrivit pct. II al Prescripției cu nr. 25-09-12/2513 din 14 decembrie 2022 se cere recuperarea sporurilor încasate cu încălcarea legislației în vigoare și restituirea prejudiciului material cauzat bugetului public local al comunei Trușeni.

6. Pentru a soluționa litigiul pe cale amiabilă, înainte de a depune cererea de chemare în judecată, Primăria Trușeni s-a adresat cu o Somație, privind recuperarea prejudiciului material cauzat în mod benevol, pe cale extrajudiciară, însă solicitările de recuperare benevolă, nu s-au soldat cu succes, de aceea Primăria Trușeni, reprezentată de Primarul interimar, este nevoită să se adreseze cu prezenta acțiune civilă în instanța de judecată.

7. Prejudiciul material cauzat angajatorului de către salariat constă în încasarea contrar Legii, din contul bugetului public local sub formă de sporuri pentru condiții nocive a sumei de 1855,7 lei, pe perioada 2016-2020, deținând funcția de Secretar al Primăriei comunei Trușeni.

8. Mărimea prejudiciul material fiind constatat de Inspecția Financiară din subordinea Ministerului Finanțelor, Consiliul comunal Trușeni, prin decizia nr. 1/7 din 15 februarie 2023 a aprobat planul de măsuri pentru recuperartea prejudiciiilor materiale cauzate bugetului APL Trușeni, inclusiv cu depunerea unei acțiuni civile de repararea prejudiciului material cauzat.

9. În drept, în temeiul articolului 94 din Codul de procedură civilă, articolelor 327, alin. (1), (3), 328, alin. (1), 333, alin. (1), (3) din Codul muncii, Primăria comunei Trușeni solicită încasarea prejudiciului material, în sumă de 1855,7 lei, din contul Nataliei Tentiuc.

10. Reprezentantul pârâtei, Natalia Tentiuc, avocatul Serghei Mocanu, a depus o cerere cu privire la ridicarea excepției de tardivitate, în temeiul articolului 1861 din Codul de procedură civilă și articolului 344 alin. (4) din Codul muncii, solicitând respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Primăria comunei Trușeni, ca fiind tardivă.

11. Prin încheierea din 26 septembrie 2024, cererea reprezentantului pârâtei Natalia Tentiuc, avocatului Serghei Mocanu, privind aplicarea excepției de tardivitate, invocată la cererea de chemare în judecată formulată de Primăria comunei Trușeni către Natalia Tentiuc privind încasarea prejudiciului material, a fost respinsă.

12. În ședința de judecată, reprezentantul reclamantei Primăria comunei Trușeni, Sergiu Grozav, nu s-a prezentat, dar a depus explicații la data de 13 februarie 2024, prin care a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată privind încasarea sumei cu titlu de prejudiciu material și examinarea acesteia în absența reclamantului (f.d. 34-38).

13. În ședința de judecată, reprezentantul pârâtei, Natalia Tentiuc, avocatul Serghei Mocanu, fiind citat legal, nu s-a prezentat.

Aprecierea instanței.

14. Elucidând în esenţă toate ipostazele cauzei, apreciind probele administrate, studiind actele prezentate în raport cu cerinţele formulate, raportate la prevederile legale, se conchide că, cererea de chemare în judecată este pasibilă admiterii, pentru considerentele ce urmează.
15. În conformitate cu articolul 20 din Constituția Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitim. Conform articolului 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime, pe când potrivit prevederilor art. 166 alin. (l) din același cod, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată. Articolul 6 din Codul de procedură civilă statuează că instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.
16. În corespundere cu articolul 118 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.
17. Conform articolului 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar articolul 122 din Codul de procedură civilă, prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor. Potrivit articolului 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
18. În temeiul articolului 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acțiunii. Conform articolului 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată.
19. În conformitate cu articolul 9 din Codul civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile; c) din hotărâre judecătorească în care sunt stabilite drepturi şi obligaţii; d) în urma creării şi

dobândirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

20. Conform articolului 15 alin. (1), (2), 16 alin. (1) lit. g) din Codul civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Modul de soluţionare a litigiului dintre părţi până la adresare în instanţă de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract. Apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial. Articolul 1998 alin.(1) din Codul civil, stipulează că, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

21. În ședința de judecată s-a constatat cu certitudine că, prin dispoziția Primăriei comunei Trușeni nr. 03/1 din 15 martie 2012, pârâta Natalia Grozav (Tentiuc) a fost numită în funcția de secretară-dactilografă (grefier) la Primăria comunei Trușeni, începând cu data de 1 aprilie 2012 (f.d.13).

22. Din actele cauzei rezultă că, în perioada 11 mai 2021 - 11 iunie 2021, Inspecția Financiară din subordinea Ministerului Finanțelor a efectuat o inspectare financiară complexă la Primăria comunei Trușeni, municipiul Chișinău, pentru perioada de activitate 1 ianuarie 2016 – 31 martie 2021, în urma căreia a fost întocmit raportul privind rezultatele inspectării, datat 11 iunie 2021 (f.d. 9–12).

23. Astfel, potrivit raportului menționat, în perioada supusă inspectării, 24 de angajați ai Primăriei comunei Trușeni au beneficiat de sporuri de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile (lucrul la calculator), în baza dispozițiilor comisiei de evaluare a condițiilor de muncă din cadrul Primăriei Trușeni, nr. 16-d din 16 februarie 2016 și nr. 41-d din 01 iulie 2019, a proceselor-verbale ale comisiei nr. 1 din 17 februarie 2016 și din 01 iulie 2019, precum și a fișelor de evaluare a condițiilor de muncă, întocmite de comisie, în conformitate cu Hotărârea Guvernului RM nr. 1335 din 10 octombrie 2002 privind aprobarea Regulamentului cu privire la evaluarea condițiilor de muncă la locurile de muncă și modul de aplicare a listelor ramurale de lucrări pentru care pot fi stabilite sporuri de compensare, precum și cu Hotărârea Guvernului RM nr. 152 din 19 februarie 2004 privind cuantumul acestor sporuri.

24. Conform aceluiași raport, suma totală a sporurilor de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile, calculate și achitate contrar prevederilor legale, a fost de 98.239,34 lei.

25. Instanța de judecată reține că, la data de 14 decembrie 2022, Inspecția Financiară a emis prescripția nr. 25-09-12/2513 privind lichidarea iregularităților constatate în cadrul inspectării tematice efectuate la Primăria comunei Trușeni, municipiul Chișinău (f.d. 7 - 8).

26. Prin decizia Consiliului Comunal Trușeni nr. 1/7 din 15 februarie 2023, „Cu privire la examinarea Prescripției nr. 25-09-12/2513 din 14 decembrie 2022 și aprobarea planului de măsuri pentru lichidarea iregularităților constatate”, primarul comunei Trușeni a fost împuternicit să recupereze prejudiciul material cauzat bugetului public local al APL Trușeni, constatat în urma inspectării financiare tematice (f.d. 16). Potrivit datelor din registrul beneficiarilor de sporuri pentru condiții nefavorabile, Natalia Tentiuc, în calitate de secretar, a beneficiat de un spor în valoare de 1 855,7 lei (f.d. 17).

27. În conformitate cu articolul 327 alin. (1) din Codul muncii, partea contractului individual de muncă (angajatorul sau salariatul) care a cauzat, în legătură cu exercitarea obligațiilor sale de

muncă, un prejudiciu material și/sau moral celeilalte părți repară acest prejudiciu conform prevederilor prezentului cod și altor acte normative.
28. Conform articolului 328 alin. (1) din Codul muncii, partea contractului individual de muncă repară prejudiciul material pe care l-a cauzat celeilalte părți în urma acțiunii sau inacțiunii sale ilegale și culpabile, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel. Potrivit articolului 333 alin. (1) din Codul muncii, salariatul este obligat să repare prejudiciul material cauzat angajatorului, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel.
29. La caz, instanța de judecată, notează că, noțiunea de prejudiciu, este definită ca fiind o modificare a patrimoniului angajatorului și constă în diminuare activului sau în creșterea pasivului patrimonial.
30. În acest sens, instanța subliniază că răspunderea materială a salariatului constă în obligația acestuia de a repara prejudiciul material cauzat angajatorului în timpul executării contractului individual de muncă. Această formă de răspundere intervine indiferent de faptul dacă salariatul a fost sau nu tras la răspundere disciplinară, contravențională sau penală. În situația în care prejudiciul a fost cauzat prin săvârșirea unei infracțiuni, răspunderea patrimonială va fi angajată în temeiul normelor de drept civil.
31. Este de remarcat că obținerea de către salariat a unor sume de bani în mod nejustificat și fără temei legal, ca urmare a desfășurării raporturilor de muncă, constituie, în mod echivalent, cauzarea unui prejudiciu material în dauna angajatorului.
32. Prin urmare, analizând probele administrate în cauză, coroborate cu prevederile legale incidente, instanța reține că pârâta Natalia Tentiuc, în calitate de secretar în cadrul Primăriei comunei Trușeni, a încasat în mod nelegal, din bugetul public local, cu titlu de sporuri pentru condiții nocive, suma de 1 855,7 lei, aferentă perioadei 2016–2020.
33. Ținând cont de dispozițiile legale aplicabile și circumstanțele de fapt stabilite în cauză, instanța de judecată concluzionează că cererea de chemare în judecată formulată de Primăria comunei Trușeni împotriva pârâtei Natalia Tentiuc este întemeiată și urmează a fi admisă. În consecință, se dispune încasarea de la pârâtă a sumei de 1 855,7 lei, cu titlu de prejudiciu material adus bugetului public local.
34. În conformitate cu articolul 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.
35. Potrivit articolului 85 alin. (1) lit. i) din Codul de procedură civilă (în vigoare la data depunerii cererii de chemare în judecată), de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc: i) autorităţile publice centrale, organele centrale de specialitate ale administraţiei publice, Curtea de Conturi şi organele subordonate lor, finanţate de la bugetul de stat, precum şi autorităţile administraţiei publice locale – la înaintarea acţiunilor şi la contestarea hotărîrilor instanţelor judecătoreşti, inclusiv în cauzele examinate în procedură de contencios administrativ, indiferent de calitatea lor procesuală.
36. Având în vedere că reclamanta, Primăria comunei Trușeni, a fost scutită, în temeiul legii, de la plata taxei de stat la momentul înaintării cererii, instanța urmează să dispună încasarea taxei de stat în cuantum de 150 lei de la pârâta Natalia Tentiuc, în beneficiul bugetului de stat.
37. Ținând cont de cele expuse anterior, instanța va adopta o soluție de admitere a acțiunii formulate de Primăria comunei Trușeni, întrucât, pe parcursul judecării cauzei, pârâta nu a prezentat argumente sau probe convingătoare care să susțină o soluție contrară.

38. În aceste circumstanțe, instanța învestită cu soluționarea litigiului nu poate reține o altă concluzie decât cea rezultată din analiza probatoriului administrat în cauză. Concluzia instanței este consecința logică și legală a aprecierii tuturor probelor prezentate de părți și examinate în cadrul ședinței de judecată. În acest sens, conform dispozițiilor articolului 118 alin. (1), coroborat cu articolul 119 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte are obligația de a dovedi faptele pe care își întemeiază pretențiile sau apărările, în lipsa unor prevederi contrare, iar probele trebuie să fie prezentate și administrate de către părți.
39. Sintetizând cele menționate și având în vedere probele administrate în cauză, raportate la dispozițiile articolelor 118, 121 și 122 din Codul de procedură civilă, instanța reiterează că cererea de chemare în judecată formulată de Primăria comunei Trușeni urmează a fi admisă.

Conducându-se de art. art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanța,-

hotărăşte:

Se admite cererea de chemare în judecată a Primăria comunei Trușeni către Natalia Tentiuc, cu privire la repararea prejudiciului material.

Se încasează de la Natalia Tentiuc, născută la *****, IDNP *****, în beneficiul Primăriei comunei Trușeni, IDNO 1007601007398, sumă de 1 855 (una mie opt sute cincizeci și cinci) lei 70 bani.

Se încasează de la Natalia Tentiuc, născută la *****, IDNP ***** în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 150 (una sută cincizeci) lei.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului, prin intermediul judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
Judecătorul Ecaterina Silivestru